

Doft av romantik i Saltviks kyrka

musik

ÅLANDS ORGELFESTIVAL

Var: Saltvik, S:ta Maria kyrka

När: tisdagen 23 juni kl 20.00

Vem: Patrick Kabanda, Orgel Andover, Massachusetts, USA

Presentatör: Erland Mattsson

Patrick Kabanda är en ung organist, född 1975 i Uganda men musikutbildad i Brevard Collage i North Carolina USA. Att bjuda in honom till Ålands orgelfestival, tycker jag var ett lyckat drag då Kabanda som kallade sitt program, "Orgelmusik med afrikansk tusch", faktiskt bjöd på något extra. Den halvfyllda kyrkan hade en förväntansfull publik.

Konserten började med Orgelsonat nr 3 A-dur, av Felix Mendelsson-Bartholdy. Denna tonsättare uppmärksammas särskilt detta år då det är 200 år sedan hans födelse (1809). Och det kunde inte ha varit en bättre start på musikkvällen för det doftade romantik och bröllop i kyrkans sal då tonerna vandrade fram i rummet. Mendelssons musik är lättillgänglig, talar till känslor på ett begripligt och anspråkslöst sätt. Dramatik virtuositet och lekfullhet flödar fram genom melodik och harmonik. Orgelsonat nr 4 B-dur : Allegro con brio-Andante religiosa-Allegretto-Allegro maestoso e vivace fick i Kabanas känsliga finger och fotspel en i mitt tycke nordisk klang och färg. Och Saltviks orgel gör sig väl för romantisk musik.

Saltviks kyrkas orgel.

Därefter följde Frans Liszt Adagio i den något ovanliga tonarten Dess-dur, även det romantisk musik. Ett litet kort musikaliskt citat till sommarnattens vita ljus och våra blommande hagar, kunde man kanske säga.

Efter det är det "fader" Johann Sebastian Bachs tur att träda fram. Kabanda hade valt att spela Preludium och fuga C-dur. Här ställer jag mig dock litet frågande till det valet då tonaliteten känns både tyngre och bastantare än hos Mendelsson och Liszt. Musiken tar inte vid där de

två slutade och det som tidigare byggts upp, bryts ned. Men även Bach hanterar organisten suveränt.

Så följer åter modernare toner i kompositören Oliver Messian som ju är en av de stora inom 1900-talets konstmusik. Där spelades ur "La Nativite du Seigneur": "Le Verbe" (Ordet). Le Verbe är uppdelad i två avsnitt och är en meditation över Guds godhet. Patrick Kabanda lade här stort fokus i sitt orgelspel och vägde känsla och musikalitet med fjäderlätt hand. Riktigt spännande musik!

Så till den afrikanska tuschen. Visst, men kanske ändå mer amerikanskt, med rötter i danspalatskulturen. Både i ungraren Zsolt Gárdonyi (f. 1946) "Mozart Changes" och amerikanen Johan Weavers (f 1937) musikaliska citat "Variationer över "Sine Nomine".

Patrick Kabandas egna improvisation över "itsukino-Komori-uta, en japansk vaggvisa blev till vår egen vaggvisa då de två första fraserna av "Ålänningens" sång plötsligt dök upp. Och nog blev det både jazzigt och swingit i improvisationen "Let us Break Bread Together" (Negro Spiritual). Publiken tog Patrick Kabanda till sitt hjärta och fick ett extranummer (Händel) som tack.

EIVOR LINDSTRÖM

© ÅLANDSTIDNINGEN

ÅLANDS
ORGEL

